

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Gradnja Narodne banke v Kranju vzbuja pozornost s svojim železobetonskim skeletom. Železni skelet, ki ga predstavlja naša slika, pa je še posebno zanimiv, če ga gledamo iz »žabje« perspective. Le kaj bi rekli delavci, ki sestavljajo skelet in gledajo na zemljo s »ptičje« perspective?

Nesklepčnost in pouk

»Kdor bo izostal več kot trikrat, ga je treba poklicati na zagovor.« Takošen sklep so pred kratkim sprejeli odborniki občinskega ljudskega odbora Trzica.

Povod za tak sklep, kot so povedali, je bila ugotovitev, da se eden izmed odbornikov po večkrat za povprečje ni udeležil sej Oblo. Ko pa so nato raziskali ta primer oziroma vzroke, so ugotovili, da ne gre za brezbržnost, marveč za kritično zdravstveno in družinsko razmere. Zato odborniki tudi o zahtevali nikakih ukrepov. Stvar nam seveda bolj prizadeje volitve in njihova ocena bi bila lahko odločilna.

Ob tem pa se vsiljuje misel o disciplini in odgovornosti posamez-

nikov v določenih organih. Ostani- mo kar pri ljudskih odborih. Večkrat se odborniki preštevajo za neodgovorne, kar je tudi njihova ljenojstjo, ali so sklepni ali ne. V Skofji Loka se je zgodilo, da zbor proizvajalcev ni bil sklepčen. Tudi drugod so že bili taki primeri in večkrat je dosežena sklepčnost le za las. Težave so z udeležbo tudi pri raznih drugih organih - svetih in komisijah itd. V Kranju se pred kratkim ni bilo zadostne udeležbe niti na občinskem plenumu SZDL. Razmeroma manj teh pojavov je v jeseniški občini, v zvezi z radovljiško občino pa večkrat beremo o zelo dobri udeležbi in živahnih razpravah, kar posamezniki pripisujejo delno

Prispevek jeseniških novotarjev k rekonstrukciji Železarne

Organi delavskega upravljanja, sindikalna organizacija, uprava Železarne in tehnični sektor v kolektivu močno podpirajo iniciativno in prizadevno avtorjev tehničnih izboljšav.

Z novatorskimi predlogi se v jeseniški Železarni ukvarja širok krog članov kolektiva.

V Železarni Jesenice imajo za to dejavnost poseben referat; naloga in skrb tega je, da v mejah možnosti pozivlja novatorsko in racionalizatorsko dejavnost jeseniških avtorjev tehničnih izboljšav in zagotavlja storilnost dela, izboljšuje delovne in tehnološke postopke,

znižujejo lastno ceno, zboljšujejo kvaliteto proizvodov, preprečujejo zastoj, zmanjšujejo čase remontov in povečujejo osebno in delovno varnost.

Posebna komisija strokovnjakov in izvedencev skrbno in objektivno prouči vsak predlog in ga skuša pozitivno oceniti na osnovi koristi in prihrankov. Poseben pravilnik pa predpisuje stimulativne nagrade in odškodnine za prizadevne in uspešne avtorje tehničnih izboljšav.

Društvo iznajditeljev in avtorjev tehničnih izboljšav močno (Nadaljevanje na 2. strani)

V vseh občinah precejšnje povečanje

V najkrajšem času bodo še preostali občinski ljudski odbori na gorenjskem sprejeli svoje letošnje proračune. Pristojni okrajni organ je kakor vsako leto tudi letos zbral podatke o višini proračunskih dohodkov na območju posamezne občine. Ni pa nujno, da se ta »videna« višina proračunskih dohodkov za določeno občino ujema s občinskim proračunom prizadete občine. Občinski ljudski odbori lahko planirajo več ali pa tudi manj. Praksa je pokazala, da občinski ljudski odbori čestokrat sprejmejo večji proračun, kakor pa ga predvideva pristojni okrajni organ.

Skupni bruto proračunski dohodki naj bi znašali letos po okrajni oceni v vseh petih občinah nekaj nad šest milijard 60 milijonov dinarjev. Od tega znaša odpadke največji delež na občino Kranj (2.314 milijonov), njej sledi občina Jesenice (1.273 milijonov), občina Radovljica (1.203 milijonov), občina Skofja Loka (795 milijonov) in občina Trzica (475 milijonov). Od tega odpade 55 odstotkov na občinske proračune in proračun Okrajnega ljudskega odbora Kranj. Trije občinski ljudski odbori, in sicer Kranj, Jesenice in Radovljica, so v bruto proračunskih dohodkih udeleženi s 35 odstotki, medtem ko ostali dve občini participirata s 40 odstotki. To je namreč sklep zadnjega zasedanja Okrajnega ljudskega odbora Kranj.

Razen udeležbe pri deljivih, bruto proračunskih dohodkih pa bodo

imeli letos občinski ljudski odbori tudi naslednji dotok nedeljivih dohodkov: občina Jesenice 247 milijonov, občina Kranj 572 milijonov, občina Radovljica 222 milijonov, občina Skofja Loka 174 milijonov in občina Trzica 104 milijone. Skupni proračunski dohodki v letošnjem letu pa bi tako po okrajnih ocenah znašali v jeseniški občini 782 milijonov, v kranjski 1.435 milijonov, v radovljiški 688 milijonov, v skofjeloški 507 milijonov in v trziški 303 milijonov. V teh zneskih so zajeti tudi že presežki iz preteklega leta in deblaka-

cije ter v občini Jesenice tudi finansiranje iz okrajnega proračuna.

Občinski proračuni, so se letos v primerjavi s preteklim letom znatno povečali. Okrajna ocena o višini vseh občinskih proračunov se je letos v primerjavi s proračuni, ki so jih lani sprejeli občinski ljudski odbori, in z upoštevanimi presežki dvignila v celoti za skoraj 751 milijonov dinarjev oziroma za 25,3 odstotka. Po posameznih občinah pa nam da primerjava med okrajno oceno o višini proračunov in med lanskoletnimi občinskimi proračuni ter presežki naslednjo sliko: v tej primerjavi se poveča proračun oz. proračunski dohodek v jeseniški občini za 24 odstotkov, v kranjski za 21 odstotkov, v radovljiški za 31 odstotkov, v skofjeloški za 22 odstotkov in v trziški za 40 odstotkov. - P.

Novi ukrepi za varnost v prometu

JANUARJA IN FEBRUARJA 44 PROMETNIH NESREČ

Prometna kronika odseka za promet pri ONZ Kranj za januar in februar 1962 ni posebno vzpodbudna. V prvih dveh mesecih je zabeležila 44 prometnih nesreč, od tega 3 smrtno, 30 nesreč se je končalo z bolj ali manj hudimi telesnimi poškodbami, 11 nesreč pa le z materialno škodo. Ta se je v 2 mesecih povzpela na 2.270.000 dinarjev.

Zanimiv je tudi pregled povzročiteljev. Največ nesreč bremenijo voznike osebnih avtomobilov, in sicer 15, tovornjaki so povzročili 9 nesreč, motoristi in kolesarji po 3, avtobusi 2, mopedisti 1, pešci in ostali 2. Se zanimivejši utegnejo biti vzroki. Najprej objektivni: 27 nesreč je bilo zaradi podedenega ali zmanjšanega občutljivosti, spolzka cestnišča so povzročila 3 nesreče, nepregledni ovinki 2, megla 2, snežni vihar 1 in živina na cesti 1. Subjektivni vzroki pa so: neprimerna hitrost 7 nesreč, nepravilno prehitovanje 4, raztresenost ali izguba oblasti nad vozilom 5, neupoštevanje prednosti na križišču 2, rezanje ovinkov 5, alkohol 2 in drugi vzroki 3.

Napak bi bilo, če bi na te številke gledali s prevelikim optimizmom, češ: več kot 50 % nesreč v januarju in februarju sta zakrivila poledica in sneg. Z nastopom lepšega vremena pa bo ta neveselost odpadla. - Hkrati moramo upoštevati, da bo v prihodnjih mesecih promet na naših cestah - v primerjavi z zimskim obdobjem - neprimerno gostejši. Torej bo za nesreče tudi več možnosti.

Naši prometni organi si prizadevajo na najrazličnejše načine število prometnih nesreč kar najbolj skrajšati. Zato se tudi letos obetajo najrazličnejši ukrepi. Oglejmo si najvažnejše.

Predvsem bo treba umakniti s cest I. in II. reda vsa vozila, zlasti vprežna, ki se ne morejo prilagoditi hitrosti prometa. Po dogovoru bodo občinski ljudski odbori poskrbeli za obvozne poti, kjer bodo te potrebne. Tudi tovorna vozila pogosto zavirajo promet. Zato tovornjaki ne bodo smeli voziti v cestnem prometu

ob sobotah od 15. ure do ponedeljka do 3. ure zjutraj. V tem času je promet najživahnejši, zlasti še med turistično sezono.

Naslednji ukrep: ustavljanje vozil na cestah I. in II. reda, čeprav na skrajni desni strani cestnišča, ne bo dovoljeno. Ustavljanje bo dovoljeno le izjemoma - denimo, če pride do okvare avtomobila in podobno. - Dostavljanje blaga trgovinam v naseljenih krajih ne bo dovoljeno podnevi, pač pa bodo morale trgovine dopoljevati svoje zaloge le ponoči. Ta ukrep, ki velja trenutno za Kranj, Jesenice, Trzica in deloma za Bled in za bohinjško cesto, bodo začeli v prihodnje izvajati še bolj dosledno.

Seveda bo tudi v prihodnje posebno vlogo odigrala prometna milica. Stevilčno sicer ne bo okrepjena, sam sistem nadziranja okrajnih cest pa bo doživel spremembo. Vsa službena vozila bodo po radijski zvezi v stiku z bazo. To bo omogočalo tudi hitrejšo usmerjanje prometnih uslužbencev, ki bodo nadzorovali ceste, v kraje, kjer bo potrebno.

Letos bodo zlasti posreženi repressivni ukrepi. Voznikom motornih vozil, ki bodo vozili z neprimerno hitrostjo, se ne obeta nič dobrega. Zlasti se, kadar hitrost ne bo ustrezala stanju ceste, tehničnemu stanju vozila in gostoti prometa. Enako strogo bodo postopali z vinjenimi vozniki. Se posebno skrb pa bodo prometni organi povečali nepravilnemu prehitovanju, posebno še, kadar bodo vozila v nepretrgani koloni. Razen tega bodo na kritičnih krajih na cesti I. reda uravnali hitrost in prehitovanje s posebnimi (Nadaljevanje na 2. str.)

OBRAZI IN POJAVI

Naša zgodba se začne z dnem, ko se je stari šef transportnega oddelka po 37 letih službovanja odpravil v zasluženi pokoj. Grenko je bilo tiho slovo...

Ko je zapuščal tovarno, kjer je prebil dolga leta svojega življenja, mu je bilo pri srcu tesno in v grlu ga je dušilo. Naposled je segel v roko svoj tajnici.

»Sedemnajst let sva delala skupaj, kajne?« se je skušal nasmehovati šef. »Da, sedemnajst let,« je prikimala tajnica. »Pogrešala vas bom.«

»Tudi jaz se vas bom rad spominjal. Boljše sodelavke si res ne

bi mogel želei. Se enkrat - lepa hvala za vaš trud in oprostito, če sem bil kdaj slab predstojnik.«

»Kaj bi tisto...« ga je prekinila tajnica, več ni zmogla, pa čeprav bi rada za slovo še marikaj povedala.

Morda bi v tistem trenutku vsaka beseda dodala slovesu še več grenkobe.

Dan ali dva pozneje je dobil transportni oddelke novega pred-

stojnika. Bil je pravo nasprotje s starim šefom. Bil je mlad, ambiciozen, vase zaverovan človek, ki si bo za vsako ceno ustvariti prihodnjim spoštovanje. Uslužbeni tudi niso prezrili, kako je v občevarju z »višjimi« njegova gospodavnost pri priči prešla v spolzko prilizova-

Ob 20-letnici MDB

Letos je 20 let, odkar so bile ustanovljene prve mladinske delovne brigade.

Pot, ki so jo prehodili naši narodi, in pot, ki jo je prehodila naša mladina vse od dni, ko so fjesisti v svojih nečloveških prizadevanjih potepali sleherno in poslednjo človekovo pravico - živeti, je ena sama. To je pot tlačnih, vendar nikdar ukrotenih narodov, ki se zavajajo svoje vrednosti in svojega dostojanstva. In prav v tistih najtežjih dneh je mladina v prvih mladinskih delovnih brigadah skupaj z vsemi ostalimi, pričela ustvarjati svojo podobo in podobo svojega jutrišnjega dne.

»Narod, si bo pisal sodbo sam...« je napisal Cankar. »Narod si jo je pisal in si jo piše.«

Svoboda ni le sončen dan, marveč tudi delo in znoj in žužljave roke. Vse to je del priobdnosti, ki je bila mladi generaciji pred očmi. Mladina je gradila. Velike bele ceste so zvezale kraje, nastale so nove železnice, nove tovarne, nove šole... Vse to je neprecenljive vrednosti. Ne samo zaradi neskončnih kilometrov cest in železnic, temveč predvsem za to, ker je v slehernem centimetru teh cest in teh železnic toliko ljubezni in toliko vere v človeka. Vse to je del uspešnosti!

Splošni gospodarski in družbeni razvoj prinaša nove odnose. Poglabljamo sistem samoupravljanja, vedno večje uspehe dosegamo v kmetijstvu, avtomatiziramo industrijo, žole bolj smelo povezyjemo z okoljem. Naša skupnost iz leta v leto dosegata večje uspehe, vse to pa je realna možnost za še večje. Ob vsem tem mladina ne stoji križem rok, marveč zavestno ustvarja v tem velikem procesu družbene rasti.

Mladina je sprejela nalogo, da bo zgradila veliko prometno žilo, ki bo povezovala naše bratske republike. In ta velika cesta raste. Leto za letom odhajajo mladi ljudje od vseposojin leto za letom se vračajo. Vračajo se z žulji, s porjavlimi, od sonca ožganimi obrazi in z bleščicami nasmehi. Cesta pa raste. In ta cesta je mladost - naša mladost. Vstala je iz nas in sleherni leto na praznik republike pohajala mlada generacija jugoslovanskega naroda nove kilometre. In ne samo to - mladina si gradi športne, komunalne in druge objekte. Vse te akcije pa niso samo novi kilometri, nove stavbe, novi vodovodi. Akcije postajajo v obdobju, v katerem smo, temeljita žola kadrov - žola upravljanja!

Letos bo mladina spet odšla. Zrasli bodo novi kilometri. Cesta bo skovala nove ljudi. In mladina nikoli ne bo pozabila, da je dvajset let, odkar so naši bratje pričeli v prvih akcijah dobo jutrišnjega dne. In zato je ustvarjati svojo podobo in po 1. april naš praznik, praznik naše mladosti.

nje ustrahovanca. Pa tudi sicer, je v oddelku vnesel novo - moreče vzdušje.

»Železni disciplini je novi predstojnik pridružil še personalno spremembo, ki bo - kot je poudaril - pripomogla k boljšemu poslovanju transportnega oddelka.

Tajnica je dobila odločbo za premetitvo na novo službeno dolžnost - v ekspedit. Obrazložitev: Ne ustreza za to delovno mesto. Čudna

Po sedemnajstih letih

in malo verjetna ugotovitev, za katero so potrebovali celih sedemnajst let.

Na izpraznjeno mesto v transportnem oddelku je prišla nova tajnica - dvajsetletna sloka plavalca - taka z vitkimi nogami in modrimi očmi. - S. S.

TE DNI PO SVETU

VOJSKA VZELA OBLAST V ROKE

Desničarski poveljniki argentinskih oboroženih sil so strmo glasil predsednika Frondizija. - Argetrali so ga in ga poslali na otek Martin Garcia, kjer je bil po strmo glasilju zaprti tudi Juan Peron. S tem je dosegla argentinska kriza svoj vrhunec. Kmalu po tem, je prišlo v argentinskem glavnem mestu do manifestacij.

Voditelji vojaškega udara v Argentini so objavili, da nameravajo ustanoviti koalicijsko vlado, v kateri bodo predstavniki vseh političnih strank, in da bodo spoštovali ustavo. Za predsednika so predvideli predsednika senata Guido, ki pa je odklonil.

Vojska nadzira vse važne kraje v Buenos Airesu. Demonstracije, ki so vzklizale Frondiziju, so razgnali s solzilnim plinom.

VOJASKI UDAR V SIRIJI

Državni udar, ki ga je izvedla sirijska vojska, spravljajo v zvezo z nadaljevanjem politike, ki jo je vojska začela uveljavljati lansko leto z vojaškim državnim udarom in odepitvijo od ZAR. Čeprav se ni zanesljivih ocen, v Bejrutu sodijo, da je akcija sirijske vojske usmerjena v zboljšanje odnosa do Kaira ne pomeni pa vrnitve v unijo. Zbližanje s Kairo, naj bi dosegli tako, da bi Sirija steer odbrala svojo državnost, vendar bi kasneje sodelovala z Egiptom in izvedla uveljavljene reforme.

Nekdanji režim ni upošteval razpoloženja ljudi. Sirijsko ljudstvo je že dva meseca izražalo nezadovoljstvo in ogorčenje zaradi vedenja ljudi, ki so bili na oblasti, zaradi ravnanja članov parlamenta in posestnikov, ki so kršili pravice delavcev in kmetov. Te pravice so bile zajamčene z zakonodajo ZAR.

ZMERNO UPANJE

Na ženevski razorožitveni konferenci so začeli razpravo o sovjetskem predlogu. Vsestranska konstruktivna pripravljenost dr-

žav - udeleženci je povečala tupo v njen uspeh. Sovjetski zunanji ministar, ki se je vrnil v Moskvo, je povedal, da je imel v Ženevi uspešne razgovore z Ruskom glavo Nemilje in glavo Berlina.

IZJAVE BENHEDE

Predsednik začasne alžirske vlade Benheda in podpredsednik Ben Bela sta odpovala preko Zürich v Tunis. V zadnjih desetih dnevih so bili vsi alžirski ministri zbrani v Maroku, kjer so ocenili evianski sporazum. Benheda je na letališču izjavil, da je francosko - alžirsko sodelovanje možno samo pod pogojem, če bodo popolnoma iztrebljeni fašistični ostanki. Poi za vzajemno sodelovanje vodi skozi dve alžirski mesti: Alžir in Oran. Alžirsko ljudstvo je po njegovih besedah častno izvršilo določbe evianskega sporazuma in ne kaže zoper zločine, ki jih nad njim delajo, maščevanja za vsako ceno.

POLOŽAJ V EKVADORU

Položaj v Ekvadoru je še vedno precej napet. Vladna sporočila pravijo, da je predsednik Arosemena zavrnil upor neke skupine oficirjev, ki so se uprli v mestu Cuencu. Po vesteh iz drugih virov pa so uporniki poslali predsedniku Ekvadorja ultimatum, v katerem zahtevajo, da spremeni svojo politiko. Med drugim predlagajo prekinitev diplomatskih odnosov s Sovjetsko zvezo in državi Vzhoda ter ostre ukrepe proti Kubi.

FRANCIJA PRED GLASOVANJEM

V Franciji je več ali manj znano, da bo večina francoskega prebivalstva na referendumu o Alžiriji potrdila de Gaulloyvo politiko. Na referendumu, ki je bil lansko leto v februarju, je francosko ljudstvo z večino izglasovalo Alžiriji pravico do samoodločbe in nezavisnosti. Proti de Gaulloyvi alžirski politiki in proti evianskemu sporazumu bodo glasovale stranke na desnici.

Ljudje in dogodki

Volilni izid je zavrtel kazalce na argentinski višnji palači za cel krog. Preštetih glasov in zmaga peronistične stranke (tega se ni mibeče nadejati) so zmešali niti argentinskih notranjih odnosov. Napeto vzdušje je bilo opaziti že pred volitvami, saj so desničarske usmerjeni vojaški krogi dvignili glave kmalu po konferenci v Punta del Este in z resnimi opominji izražali nezadovoljstvo proti postopanju vlade, ki je pokazala tako malo poslušnosti za ameriško - zborna petje. Argentinska notranja kriza je zorela v deželi in izven nje. Če hočemo pravilno razumeti sedanjí razplet dogodkov, moramo pogledati nekaj mesecev nazaj, ko se je začelo politično trenje v deželi. Vlada je do skrajnosti "zategnila pasove", da bi zaustavila inflacijske težnje, ki jih je sprožil Peron s svojim razpisnim gospodarjenjem. Frondizijevo varčevanje v vseh pogledih je doživelo neuspeh in izbruh nezadovoljstva proti njegovi politiki "krajkih prstov", je bil izkovan s precej nepopularnimi ukrepi. Položaj vojske je v Argentini iz-

Jemen. Vojaški poveljniki in generali so vedno z enim uspešom prišlo kovači napakam, ki jih je Frondizijeva vlada delala nena- merno. Najprej se je začel ka- zati vpliv vojske na zunanjejo- političnem torišču. Pod pritiskom "uniformiranih glav", ki jim pri- pada mesto na skrajni desnici, je Frondizijeva vlada popuščala na

lini pristopna nevarnost levičar- skega vpora. Dogodki, ki so se vrstili po peronističnem volilnem spagostavju, so več ali manj dobro znani. Večina ministrov je dala ostavke, predsednik Frondiz pa je pod pritiskom vojske razveljavil volitve in preosnoval vlado. V vlado išče je povabil tudi druge politične stranke.

dušili širši sloj ljudi, predvsem peronistične naslednike. To pomanjkanje državnih uspehov je najbrž krivo, da se je vojska "mirne duše vrnila v" in ga po zadnjih poročilih spravila za rešitve. Frondizijev utaplja pravzaprav v žlici svojih lastnih napak. Njegova stranka "nepomirljivih radikalo" je v

Vojaška koračnica

zunanje-politični ravni. Vlada je opustila zelo redke in maloštevilne sestavine svoje neodvisne zunanje politike. Do dramatičnih sprememb zunanje-političnih gledanj je prišlo po konferenci v Punta del Este. Generali so zahtevali odstop zunan- njega ministra, ki ga je Frondizij zaščitil. Vlada je v kratkem času spreminila svojo politiko do Kube za 180 stopinj in zavrgla načeta, ki jih je na konferen- ci zagovarjala. Posledica teh sprememb je bila prekinitev dip- lomatskih odnosov s Kubo. Vojska, ki je pred sedmimi leti vrгла Perona, tudi tokrat ni držala "križem roka". Marčne vo- litve so pokazale, da je v Argen-

Frondizij ni človek, ki bi voja- ke ubogal na prvo besedo. Spor med njim in vojsko se je poglab- ljal. Na pobudah, da bi našel skupni jezik z vojaškimi voditel- jii, je prihajal do spoznanja, da pri vojaških nima "izgledov". Vojska je nepopustljivo zahteva- la njegov odstop in umak iz vladne hiše. Kar ni šlo slepa, je šlo zgrda. Frondizijeva upornost je izhajala iz ustavnih in zakon- skih besedil, vojska pa je svojo logiko vsiljevala s splošnim raz- položenjem v deželi, ki ji našte- va precej poslušalec vojaških koračnic. Strikletno Frondizijevo koščanje v vladni kočiji je po- kazalo zelo malo število učinko- vitih potez in uspehov, ki bi nav-

liko dušno precenjevala razpo- šenje volivcev in Peronisti- mlajšim in vnetim naslednikom ki so se v svojih gledanjih in precej odtujili od starega dila- torja, prinesla volilno zmago v krožniku. Vse do marčnih volit- je bil nastop na volitvah povse- silnični stranki prepovedan. Dobro je znan pregovor, ki pravi: "Kjer se preprata dva tretji dobiček ima." S Frondizijevim nasilnim strmo glasiljem argentinska kriza ni našla poti iz slepe ulice. To je precej lah- ki povod za izbruh še večjih so- sprotilj, ki se prav lahko konča- jo v državljanski vojni. Argen- tina je na robu takšnega notranje- spopada. - Zdravko Tomalaj

Se izboljšati delo

V ponedeljek zvečer je bil v Senčurju redni letni občni zbor krajevne organizacije Rdečega križa Senčur. - Iz poročila in razprave povzemamo, da je bilo delo organizacije, ki šteje 320 članov, dokaj plodno. Zlasti aktivni so bili ob raznih akcijah, kot so: TEDE NRDEČEGA KRI- ZA, PROTITUBERKULOZNI TEDEN, TEDEN OTROKA itd. Ob potresu v Dalmaciji so za tam- kajšnje prebivalstvo zbrali 68.000 dinarjev. Izkazali so se tudi krvo- dajci, saj jih je šenčursko ob- močje dalo 96. Letos pa bodo šte- vilno krvodajalcev po predvide- nem programu zvišali na 110 ljudi. Ob tej priložnosti so si zadali

Novi ukrepi

(Nadaljevanje s 1. strani) nima prometnih znaki. Sodi se postavljajo manjši prometnih znakov, medtem bodo stare dotrajane prometne znake zamenjali z novimi. Drevo in grmovje, ki so na glodnost ceste, je kdaj pa kdaj za voznike motnih vozil kameni spotike. Zato bo po- za ceste postrebalo da bodo kritičnih krajih takšno drevo in grmovje posekali. Občinski sdi odbori pa bodo postrebali prehode za pešce, za omejevanje kolesarskih stez itd. Se posebno ostre kazni bo obetajo voznikom, ki bodo šteli najbolj značilne prekrške zveznem zakonu o prometu in pripravljajo in bo sprejeti ali julija letos, bo dobil ob- ali prekrške pri odmerjanju ni neprimerne širše pravice, slej je lahko kaznovan z den- kaznijo do 10.000 dinarjev in porom do dvajset dni, po zakonu pa bodo denarne kaz- hale med 8 in 50.000 dinar- porne kazni pa bodo spreje- do 6 mesecev. Ne bo torej kazalo drugo- da bodo vozniki črtili in besednjaka besedo "mal- nost". - S. S.

Prispevek jesenih novatorjev

(Nadaljevanje s 1. strani) podpira to dejavnost med člani kolektiva, prav tako Društvo inženierjev in tehnič- Klub mladih proizvajalcev. Od leta 1945 do danes so niški železniki predložili v- že preko 1500 koristno teh- tehničnih izboljšav, ki vsako prinašajo kolektivni več sta- jonske prehranke in koristi, uspešna oblika dela pri reše- nerenenih ali težko rešljivi- biemov v proizvodnji so tak- tranji razpisil, po potrebi pa služijo tudi zunanjim razpo- rešitev tega ali onega zama- problema. Na vsak razpis se- večje število avtorjev, ki so na svoji način rešili nakušni- blem. V preteklem letu so se pla- plavzarji, martinarji, jela- ljavci in drugi vdrčevalci proizvajalci prijavili v teh- tehničnih izboljšav. S to- nostjo se v Železarni sode- vedno več članov kolektiva no sedaj, ko vsi člani kole- sodelujejo pri novogradebi- rekonstrukciji Železarna -

NAJKASNEJE DO 14. APRILA

Na zadnji seja zbora proizvajalcev Oblo Skofja Loka so potrdili pravilnike o delitvi čistega dohodka in pravilnike o delitvi osebnih dohodkov petnajstim gospodarskim organizacijam. Potrditev pravilnika o delitvi čistega in osebnega dohodka v tovarni NIKO Zeleniki je zbor proizvajalcev preložil na prihodnjo sejo. Zbor proizvajalcev je tudi sklenil, da morajo vsa preostala leta podjetja brezpogojno poslati omenjene pravilnike na vpo- gled najkasneje do 15. aprila.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodaj hladilnik za avto "DKW" in več rezervnih delov za "DKW" - tipa 1939-40, 2 gumi 500 x 15 m čevljarstvo prešo, - Kranj, Ljubljanska 14, 1142
Prodaj skrajno novo kompletno kuhinjsko opremo, - Kranj, Ka- juhova 8, 1225
Prodaj "NSU-Primo" - 175 cm. - Drulovka 38, Kranj 1227
Prodaj krava s tetelom ali na izbiro, - Naslov v oglasnem od- delku 1223
Prodaj 200-litrski bakreni bojler, grejete na štedilnik, - Ponudbe oddati na upravo lista pod "Bojler", 1230
V Kranju - na prometni točki prodaj lokal, - Ponudbe oddati v oglasni oddetek pod "Promet", 1236
Prodaj plug - dvobrazni in plug - obračalski, oba namišče proizvodnje v dobrem stanju, - Naslov v oglasnem oddelku 1247
Nova borova garažna vrata 200 krat 230 in nova vhodna maces- nova vrata 200 krat 100, ugodno

prodaj, - Franc Tršič, Valbur- ga 54, Smednik 1248
Prodaj 5 let starega konja in plemenskega vola 250 kg težkega, - Praprotnik, Ljubno 13, Pod- nart 1249
Prodaj šivalni stroj, - Naslov v oglasnem oddelku 1250
Prodaj novo cementno strešno opeko "Fole", - Naslov v oglas- nem oddelku 1251
Prodaj lesene stopnice za pod- etrežje ali klet, - Meja 2, Kranj 1252
Prodaj deske - 25 in 30 mm, Sr. vas 25, Senčur 1253
Prodaj 130-litrski brzojarilnik, - Franc Sodja, Jerka 12, Boh. Blatnica 1254
Prodaj dam v najem njivo (3 hektar) in travnik (5192 kv. m) - Anker, Stara Loka 51 1253
Prodaj oveo, - Dvorje 16, Cerklje 1256
Prodaj 1500 kg krmilnega krompirja, - Sifer, Zabnica 23 1257
Prodaj nove ročne grablje, - Vinko Mohorič, Njivica 5, Bes- nica 1258
Prodaj 7 mesecev staro plem- ensko svinjo, - Lahovec 14, Cerklje 1259

PRIPOJITEV ZAG BRITOF IN GRAD K LIP PREDDVOR

Lesno industrijsko podjetje Preddvor pri Kranju, obvešča vse stranke, da sta se s 1. aprilom 1962 pripojili v sklop našega podjetja žaga - Britof in žaga - Grad Cerklje. Na vseh obratih se v nadalje vrši uslužnostni razrez na podlagi potrdila Oblo Kranj, odsek za gozdarstvo. Cenjene kupce obveščamo, da bomo s tem dnem uvedli v obratih Preddvor in Britof, prodajo lesnih izdelkov na drobno.

Lesno industrijsko podjetje Preddvor

Razpisna komisija Obratno-komunalne zbornice Kranj razpisuje delovno mesto

EKONOMISTA - ANALITIKA
Pogoji: srednja ekonomska sola
Nastop službe po dogovoru.
Interesenti naj vložijo pismene ponudbe na tajništvo zbornice. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric, ded in tast

PETER NOVAK kamnosok

Pogreb dragega pokojnika bo dne 31. marca 1962 ob 15. uri iz hiše žalosti Jama št. 23, na pokopališče v Mavčiče.

Zalujoci: žena Ivana, sinovi: Alojzij z družino, Polde, Milan, hčerki: Nada z možem in Francka ter ostalo sorodstvo.

ostalo

Iščem gospodinjsko pomočnico. Pogoji so ugodni. - Semri, Kopa- liška 14-e, Kranj 1163
Fani s srednjo izobrazbo, voja- ščine prost, išče primerno službo. - Ponudbe poslati v oglasni od- detek 1233
Sprejemno postavljače na ke- gljišču. Nastop takoj. - Javiti se vsak dan popoldan na Kegljšču, Sejmišče 3, 1242
Sprejem mizarskega vajenca, - Franc Rogelj, Tupaliče 41, 1047
Dobro hrano in stanovanje nu- dim tovarniški delavki za majhno pomoč v gospodinjstvu in kmetij- stvu. Avtobusna in železniška po- staja v bližini. Tudi možnost za- poslitve v bližini. - Ponudbe od- dati v oglasni oddetek 1288
Nudim hrano in stanovanje de- lavcu za pomoč na kmetiji. - Na- slov v oglasnem oddelku 1287
Iščem gospodinjsko pomočnico - po možnosti upokojenko, - Naslov v oglasnem oddelku 1288
Hitno pomočnico sprejme takoj Gostilna Lakner, Kokrica, Kranj, 1289
Iščem inštruktorja za peti raz- red osemletke za nemščino in ma- tematiko. - Ponudbe oddati v oglasni oddetek 1290
Sprejem tesarskega vajenca, - Joža Skodlar, Jezerska 118, Kranj, 1291
Predelujem hrbišča od "Zasta- va 600" v ležerč stav in nameštam vzmeti v sedeže. - Filip Rozman, Grajsarjeva 7, Trzin, 1292
Na česti skoti Senčur do Viso- kega sem izgubil zapesno uro. Najditeja prostim, da jo proti na- gradni vrne na Visoko 40, 1293
Prevele za sedeže vseh vrst av- tomobilov in moterjev vam izdela Bohorič, Kranj, Gregorčičeva 1, 1294
Kupim dobro ohranjen harmo- nij, - Ponudbe z navodbo cene pošljite Mariji Novine, Goleš- 69, Skofja Loka 1275

kupim

Kupim okopalsnik, "toplar" in psa-čuvaja, - Naslov v oglasnem oddelku 1273
Kupim desni vridljiv štedilnik na tri plošče, - Ponudbe oddati v oglasni oddetek 1274
Kupim dobro ohranjen harmo- nij, - Ponudbe z navodbo cene pošljite Mariji Novine, Goleš- 69, Skofja Loka 1275

Gradnja športnega igrišča v Križah

Prebivalci v Križah pri Trziču so že dolgo leta opozarjali na potrebo po športnem igrišču v svojem kraju. V zadnjem času pa so na zborih volivcev že govorili dokaj bolj konkretno. Ob ugotovitvi, da je pač treba iskati lastne možnosti, so se odločili za

zborih volivcev. To pomlad nameravajo začeti. Inicijator te akcije je njihovo društvo Partizan. To društvo ima 250 aktivnih članov in njihova sposobnost je znana ne le v lokalnem, marveč tudi v okrajnem in republiškem merilu. Zato ga občani tudi s simpatijami podpirajo.

Hkrati pa so ob tej akciji upoštevali tudi potrebe tamkajšnje šole. Nad 400 otrok je tam, ki nimajo nobenega primernega igrišča, kar močno ovira program športne dejavnosti šolske mladine. Zato so v to akcijo za gradnjo športnega igrišča zajeli tudi starše oziroma celotno prebivalstvo tega kraja. Zlasti je na prostovoljne akcije pripravljen tamkajšnji aktiv Ljudske mladine. Kot je že dogovorjeno, pa bo pri delu pomagala tudi mladina iz

Trziča, zakaj z gradnjo tega igrišča bodo trenutno zadostili potrebam po športnih objektih tudi za trziški kot v celoti. Prav tako bodo pri urejevanju tega igrišča sodelovali pripadniki JLA. Ob takem sodelovanju občanov, mladinske organizacije in pripadnikov JLA predvidevajo, da ne bodo porabili več kot 2 milijona dinarjev za delo mehanizacije in nabavo materiala.

SKAKANJE S CESTE

Prebivalci spodnjega dela Trziča so na zadnjih zborih volivcev opozarjali na problem ceste proti kopalnišču. Dokler niso zgradili kopalnišča, je bila ta cesta kar zadostna. Leni pa, ko je na kopalnišče šlo včasih tudi po 1000 in več kopalcev dnevno, je ta cesta postala ozko goro. Kadar pripelje po cesti kako vozilo, takrat, kot so povedali volivci, morajo dobesedno poskakati s ceste. Tako stanje je nevarno. Proti temu se je pritožilo že tudi železniško podjetje, ker ljudje, zaradi tega hodijo po železniških tirih.

Na občinskem ljudskem odboru pravijo, da trenutno ni moč misliti na ureditev te ceste, ker bi bilo treba precej milijonov din za to. Skušali pa bodo najti začasno rešitev s posebno stezo za pešce.

TRG DO 4. URE POPOLDNE

Svet za blagovni promet pri ObLO Trzič je predlagal, da bi podaljšan čas tržišča do 4. ure popoldne, in to zaradi boljše oskrbe potrošnikov z zelenjavo in drugimi živiliškimi potrebščinami.

V obeh dolinah: v Jelendolu in Podlublju so samo dvorzredne Otročji višjih razredov pa se vozijo z avtobusi na osemletko ObLO jim sveda plačuje prevozne stroške. Tako rešujejo šol v teh oddaljenih krajih, kar omogoča kvalitetnejši Otrok pa vsakdanja vožnja prav nič ne dolgočas. To je tudi iz njihovega razpoloženja na avtobusni postaji v Trziču.

Nova delovna mesta v Podvinu

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDNIH IN DRUGIH OSEB PRED RAZŠIRITVJO DEJAVNOSTI

Pred poldrugim letom je bil na Bledu ustanovljen Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb. Vendar se ta zavod zaradi pomanjkanja začetnih sredstev, primernih prostorov in potrebnega kadra ni mogel uspešno razvijati in je tako le životalil. V svojem sklopu je imel mizarstvo delavnico in delavnico otroške konfekcije. Ker obljubljenega denarja za odkup osnovnih sredstev in ureditev drugih pogojev ni bilo od nikoder, blejski zavod ni mogel pokazati takih rezultatov, kot jih imajo sodobni zavodi drugod po Sloveniji in tudi na Gorenjskem (na primer v Kranju).

Ob začetku letošnjega leta je Zavod dobil nekdanja gospodarska poslopja pri graščini v Podvinu, ki so sedaj že tik pred dokončno preureditvijo. Zavod naj bi že v bližnji prihodnosti razvil štiri dejavnosti: pletilstvo z rokavičarstvom, oddelke ekonomske propagande, pekarstvo in drobno kovinsko galanterijo s predelavo plastičnih mas. Pletilstvo in oddelke ekonomske propagande že delujeta, medtem ko naj bi izdelovanje vseh vrst rokavice steklo že v prihodnjem mesecu.

Obenem se Zavod dogovori z obrtnim podjetjem »Okovje« Kamnaričev o priključitvi tega podjetja k Zavodu za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb. Delavski svet tega podjetja je že razpravljal o tem in tudi pristal na priključitev, vendar razgovori še niso zaključeni. Za »Okovje« je značilno, da so njegove zmogljivosti le polovično izkoriščene, z združitvijo z Zavodom pa bi se odprle nove možnosti za sprejemanje večjih naročil in za izrabo stroja za predelovanje plastičnih mas, ki je sedaj neizkoriščen.

Po predvidenem razvoju, ki naj bi ga dosegel Zavod že v letošnjem letu, bi imel zaposlenih 80 delavcev, po morebitni priključitvi »Okovja« in izpolnitvi njegovih zmogljivosti pa okoli 150. Med njimi naj bi bila dobra polovica dela manj zmognih oseb, saj je bil Zavod v prvi vrsti ustanovljen s namenom, da zaposli ljudi, ki sicer teže najdejo zaposlitev in obenem tudi poskrbi za njihovo delovno rehabilitacijo.

Predvideno je, da naj bi imel Zavod delavnice tudi po drugih krajih radovljiške občine, kjer je dovolj ljudi, ki bi se želeli zaposliti in delovno rehabilitirati. Omenjeni Zavod je bil ustanovljen in se tudi sedaj razvija ob večstranski podpori Zavoda za zaposlovanje delavcev iz Radovljice in ob posebnem prizadevanju njegovega direktorja Franca Kežarja. — M. S.

Nova trgovina

Turistično društvo Bled, ki ima sedaj svoj prostor v podljudskem hotela Park na Bledu, se bo preselilo v izpraznjene prostore Kompanisa. Za ta lokal je sedaj zaprosilo trgovsko podjetje »Murka«, da bi v njem uredilo specializirano prodajalno fotografskih in športnih potrebščin, parfumerijskih izdelkov in nekaterih drugih modnih artiklov. Ta lokal je ob prodajnih prostorih nekdanjega podjetja »Tekstil« Bled, ki se je pred kratkim pripojilo »Murki«.

Tako trgovino so na Bledu zelo pogrešali, saj bi služila predvsem turistom, zato so člani mestnega odbora Bled sklenili, da se sprejme ugodna rešitev.

Stop pri barantanju z lesom

»Vsek po svoje, ta bogat pa kakor bočmo!« Tako nekako bi bilo z zaganjem in trgovanjem z lesom po uveljavitvi novih zakonskih predpisov o gospodarjenju z gozdovi, ki so stopili v veljavo v začetku letošnjega leta, razlagal pa si jih je vsako tako, kakor mu je najbolj ustrezalo. Zasebno žage so rade kot gobe po dežju, ob njih je pretepo uspevala tudi trgovina z lesom. Velike količine lesa so tako romale od zasebnega lastnika preko zasebnega žagarja do zasebnega kupca (ali kupca državnega sektorja, ki velikokrat tudi ne skopari pri plačilu) in puščale spotoma lepe dobičke, ne da bi imela družba od tega kakršnekolik koristi. Ker pa smo si že dolgo na jašem, kaj nam pomeni gozdovi in kako je potrebno izkoristiti to predragoceno surovino, da prinaša kar največ koristi in da sveda o zasebni trgovini in podobnih oblikah prelahkega zaslužka posameznikov že dolgo ne govorimo več, je bilo pač treba nekaj ukreniti.

Na pobudo republiških organov so občinski ljudski odbori zanesljivo razvoj te divje obrti, pri kateri so doslej precej gledali skoz prste. Na območju radovljiške občine so zaustavili obratovanje 43 žag. Večina med njimi so žagovencevke. Med vsemi temi žagami je bilo le 12 takih, ki so imele potrebna dovoljenja za žaganje lesa, a so jih zapri zaradi trgovanja z lesom. Žaganje lesa z osebnikom s tega območja bodo sedaj prevzela lesnoindustrijska podjetja. Lesnoindustrijsko podjetje Bled te usluge že opravlja, tako da na svojih obratih zamenjuje žagan les za hlodovino. V prihodnje bodo po vsej verjetnosti uredili take »menjalnice« tudi v bolj oddaljenih krajih, kjer nimajo v bližini svojega obrata, nakupili pa bodo tudi prevozne polnojarmanike, s katerimi bodo opravljali žaganje lesa po posameznih krajih. M. S.

TRZIŠKI VESTNIK

gradnjo. Njihovi organizatorji so se zmenili za pomoč v mehanizaciji — buldožer in drugo mehanizacijo za zemeljska dela. Toda in vse ostale stvari so občani pripravljeno pomagati s lastnim delom. To so že večkrat omenjali na raznih sestankih in tudi na

CETRTI STOLETJA PO TRAGEDIJI POD STORŽIČEM

V počastitev 9 žrtvam

Komemoracija na domačem pokopališču — Venci za Skarjev rob Trzič, 30. marca — Sinoči je bila na tukajšnjem pokopališču velika komemoracija v počastitev devetih trziških žrtvam ob smučarskih tekmah pod Storžičem dne 27. marca 1957. leta. Na komemoraciji so bili številni trziški plavalci, smučarji in ostali. Ob 25-letnici tega dogodka je v spomin žrtvam spregovoril Avgust Primožič, ki je bil takrat navzoč. Pred 25 leti je bil ves Trzič v črnih zastavah. Huč, nesreča je pretresla vso javnost. V Trziču

pa skorajda ni bilo hiše, ki ne bi ob tem izgubila sorodnika, znanca ali prijatelja.

Planinsko društvo je takrat organiziralo posebno smučarsko tekmovanje, da bi zajelo mlad in napreden športni naraščaj. Toda nesreča je hotela, da se tekmovanje ni končalo. Prav med tekmovanjem se je utrgal snežni plaz in 9 tekmovalcev je izgubilo življenje. To so bili: Bertil Ahačič (komaj 15 let star), Miro Ovsenik, Jože Mladič, Vinko Sarabon, brata Vili in Rudolf Plajbec, Kristjan Stegnar, Vinko Lombar in Zdravko Kostanjevec.

Sveda niso mogli ponosrečevcev takoj najti. Zadržne so našli šele po treh tednih in šele takrat so se v mestu nehali sprevodi za kretami.

Razen komemoracije, ki je bila na pokopališču, nameravajo planinci, smučarji in gasilci v nedeljo odnesti tudi vence na kraj nesreče — na Skarjev rob pod Storžičem.

NOVO OTROŠKO IGRISČE

Stanovanjska skupnost in Društvo prijateljev mladine se že pripravljata na gradnjo otroškega igrišča na Blejski Dobravi. Ob igrišču bodo zgradili tudi manjšo stavbo, kjer bosta dobila svoj prostor stanovanjska skupnost in otroški vrtec. Igrišče in stavbo bo gradila mladina s prostovoljnimi delom. — M. Z.

Preporod na Blejski Dobravi

Pravijo, da pomeni sezona 1961/62 prelomnico v delu družbenopolitičnih organizacij na Blejski Dobravi. Ze pred meseci so se zbrali na skupnem sestanku predstavnikov (127) 15 organizacij, kolikor jih je na Dobravi, in se temeljito pogovorili o nadaljnjem delu. O tem smo pisali tudi v našem listu. Danes pa že lahko govorimo o prvih uspeših tega sestanka in prvih izkušnjah pri delu.

Kot mi je pripovedoval predsednik Krajevnega odbora Socialistične zveze BERNARD JAKOPIČ, so se prebivalci Blejske Dobrave čutili ves čas zapostavljeni, češ da so pristojni občinski organi niso dovolj zanimali za njihovo delo in življenje. Prav zato so se tisti, ki so imeli veselje do dela, vrgli puščo v koruzo, ker so enostavno videli, da ni nobenega uspeha. V družbeno-političnem življenju je nastopilo mrtvilo.

Razen nekaterih subjektivnih težav (kot na primer, da je nekdo opravljal 3 ali tudi več predsedniških funkcij) Dobravčane tarejo pri delu tudi objektivne težave. Najvažnejša med njimi je prav gotovo prostor, kjer naj bi se ljudje zbrali na najrazličnejše sestanke, zborovanja in prireditve. Zato se še danes številne organizacije od Socialistične zveze pa do Društva prijateljev mladine dobesedno stiskajo v kolli ali pa v prostorih obrtnega podjetja »Cokla« in drugod. Karže pa, da bodo prostor kmalu dobili, vendar imajo problem s stranko. Ta se kljub temu, da so ji že preskrbeli stanovanje na Jesenicah, iz prostorov, ki so namenjeni organizacijam, noče izseliti. Zato bodo proti njej v najkrajšem času uvedli pravni postopek. Toda kljub vsemu so že ubrali novo pot. Glavni pobudnik in organizator je Krajevni odbor Socialistične zveze. Ljudi, ki so imeli po več zadržitev v posameznih organizacijah, so razbremenili, nekateri nedelavne pa so izločili. Sedaj ima vsaka izmed 15 organizacij dobro vodstvo, kar pa je garancija za uspeh.

JESENIŠKI KOVINAR

so si jih domačini zadali, je še precej. Odločili so se, da bodo najprej uredili osnovne pomanjkljivosti, potem pa so bodo lotili novih akcij, ki pa jih ne bo malo. Življenje v delavskem predmestju železarskih Jostenic je začelo spreminjati svojo podobo in ne bo več »odtrgano« od sveta.

žejo nekateri problemi. Dobravčani se dobro zavedajo, da bodo še bolj povezani s centrom. Razen tega bodo na Blejsko Dobravo prenesli tudi jeseniško pokopališče. Vse to in še številne druge okolnosti zahtevajo dobro cesto, kanalizacijo in drugo. Omenjene naprave so na Blejski Dobravi izredno slabe. Za ureditev kanalizacije je lani že imelo jeseniško Komunalno podjetje na razpolago sredstva, toda nihče ne ve, kam je šel ta denar.

Prebivalci Blejske Dobrave ne bodo čakali. Sami bodo s pomočjo mladinske organizacije organizirali prostovoljne akcije za kanalizacijo in za ureditev ceste. Nalog, ki

je bil svetovni, da je bil sestavljen na osnovi resničnih potreb. Predsednik Jere je tudi poudaril, da bodo zlasti potreba po komunalni izgradnji nedvomno tudi v prihodnje večje, kot pa so dejanske zmogljivosti občine. Vendar pa bo veliko perečih problemov urejenih z letošnjimi sredstvi.

V Zgornjih Gorjah so volivci z zadovoljstvom ugotovili, da se je z gradnjo šole vendarle pričelo. Se povsem nerešeno pa je ostalo stanovanjsko vprašanje zlasti za prosvetne delavce, saj potrebujejo 5 samostojnih in 4 družinska stanovanja. Tudi Graščič dom že 4 leta ostaja nedograjen. Mimo teh zadev so gorjanski volivci sprožili še vprašanje vodovoda, govorili pa so tudi o socialnih podporah.

V Radovljici so ugotovili, da je javna cestna razsvetljava nezadostna in tudi občestni pločniki po mestu so potrebni obnove. Solški prostori v Radovljici ne zadostajo potrebam, učilnice so premajhne, nesodobne in pomanjkljivo opremljene. V letošnjem predračunu so že zagotovljena sredstva za načrte novega šolskega poslopja. — V Ribnem pri Bledu je bila razprava na zboru še posebno zanimiva. Volivci so se zavzeli za izgradnjo novega mostu čez Savo pod vasjo. Bodeški ali selški most sta zanje predaleč. Sprejet je bil sklep, da bi več kot polovico prispevala za

OB ZBORIH VOLIVCEV V RADOVLJSKI OBCINI

Zmogljivosti ne dohajajo potreb

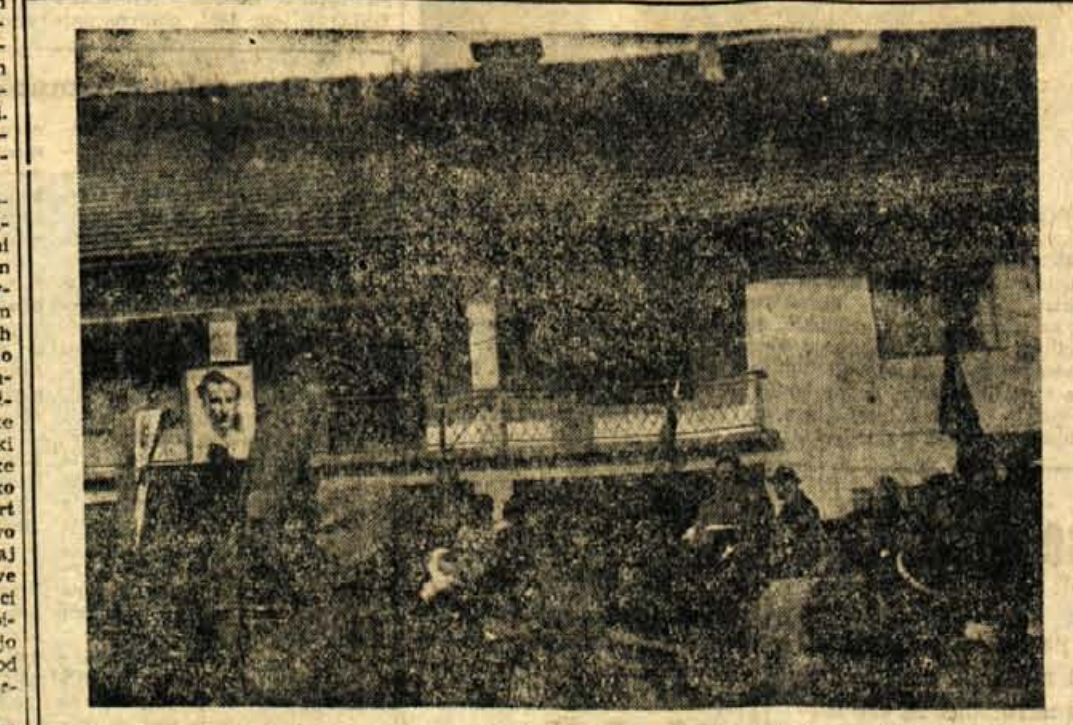
V četrtak so v krajih radovljiške občine zaključili zore volivcev. Letošnji zbori so dokazali izredno zanimanje volivcev za družbena in gospodarska in komunalna vprašanja. V primerjavi z zbori v minulih letih so letošnji dosegli precejšnji napredek: razprava se nameri ni omejevala zgolj na komunalne probleme, marveč je zajela širše področje vprašanj gospodarskega in družbenega značaja. Druga posebnost letošnjih zborov pa je ta, da so vaščani lahko o različnih postavkah družbenega načrta razpravljali bolj sproščeno in tudi kritično, saj so bili s celotnim gradivom pravocavno seznanjeni, ker je občina pripravila za vse volivce posebne tiskane izvešnice predloga. Vsakdo je torej že vnaprej vedel, kaj je predvideno za letos v njegovem kraju. Zato je pripombe, predloge in kritiko lahko pripravil že pred zborom. Nedvomno je tudi to vzrok, da se je na zborih zbralo toliko vaščanov kot redko kdaj doslej. V Ribnem so povedali, da že več let po vojni ni bilo zbranih na zboru toliko volivcev kot letos. Podobno je bilo tudi v Gorjah, na Bledu in drugod. Predsednik občine Franc Jere je v razgovoru o rezultatih zborov poudaril, da so zbori volivcev sprejeli predlog družbenega načrta z razumevanjem in da so pozitivno ocenili prizadevanja občine v različnih dejavnostih. Pri tem pa so izrekli tudi vrsto kritičnih pripomb, ki bodo občinskemu odboru koristile. Razveseljivo je, da se skoraj nikjer ni pojavilo neumestno nergaštvo; nasprotno: volivci so predlog obravnavali razumno in stvar-

no. To tudi dokazuje, da je bil sestavljen na osnovi resničnih potreb. Predsednik Jere je tudi poudaril, da bodo zlasti potreba po komunalni izgradnji nedvomno tudi v prihodnje večje, kot pa so dejanske zmogljivosti občine. Vendar pa bo veliko perečih problemov urejenih z letošnjimi sredstvi.

RADOVLJSKA KOMUNA

novanjsko vprašanje zlasti za prosvetne delavce, saj potrebujejo 5 samostojnih in 4 družinska stanovanja. Tudi Graščič dom že 4 leta ostaja nedograjen. Mimo teh zadev so gorjanski volivci sprožili še vprašanje vodovoda, govorili pa so tudi o socialnih podporah.

V Radovljici so ugotovili, da je javna cestna razsvetljava nezadostna in tudi občestni pločniki po mestu so potrebni obnove. Solški prostori v Radovljici ne zadostajo potrebam, učilnice so premajhne, nesodobne in pomanjkljivo opremljene. V letošnjem predračunu so že zagotovljena sredstva za načrte novega šolskega poslopja. — V Ribnem pri Bledu je bila razprava na zboru še posebno zanimiva. Volivci so se zavzeli za izgradnjo novega mostu čez Savo pod vasjo. Bodeški ali selški most sta zanje predaleč. Sprejet je bil sklep, da bi več kot polovico prispevala za

Preteklo nedeljo je bila na Dobravi žalna komemoracija ob 20. obletnici smrti Staneta Zagarja in njegovih tovarišev. Posnetek prikazuje žalno svečanost pred počitniškim domom na Dobravi, govoril je upravitelj osnovne šole Lipnica Dušan Poljšak. F. D.

Po širokih razpravah o družbenem načrtu v Kranju

Marsikaj bi morali spremeniti

Razprave, ki jih je organiziral Občinski odbor SZDL v Kranju okrog predloga družbenega načrta te občine, so dale nepričakovano veliko dopolnilnega gradiva. Se pomembnejše pa je to, da so

stivo nasploh, da postaja sam načrt kot delovni cilj prebivalstva v celoti.

Približno tako oceno so dali člani predsedstva Občinskega sindikalnega sveta v Kranju na večerajšnji seji, ko so govorili o rezultatih prej imenovanih razprav. Tudi ObSS bo namreč skupno z ObLO SZDL sodeloval v končnem oblikovanju vseh predlogov, mišljenj in dopolnil, ki so jih dali občani k postavljenemu predlogu družbenega načrta te občine. Konkretne predloge bodo izročili ObLO, da bi jih upošteval pri končnem oblikovanju načrta. Čeprav so mnogi predlogi bolj dolgoročne pomena, mnogi pa niso uresničljivi, ker ni za to sredstev in podobno, pa vendar menijo, da bo moral občinski ljudski odbor napraviti marsikatero spremembo.

K tem predlogom bodo pri ObLO seveda morali upoštevati tudi predloge zborov volivcev, ki so v teku te dni. — K. M.

ZA LJUBITELJE ZABAVNE GLASBE

Ljubiteljem zabavne glasbe se obeta prijetno srečanje. Razen sobotnega nastopa orkestra 6 Blues + 1 iz Ljubljane bomo takoj naslednji dan, to je v nedeljo, doživeli srečanje s popularnim ljubljanskim jazz ansamblom. Seveda ne bodo manjkali peveci popevki. Peli bodo: Marjana Deržaj, Nino Robič in morda tudi Jelka Cvetežar. Ljubljanski jazz ansambel pa pripravlja še eno presenečenje. To pot bosta z njim nastopila še zelo redka gosta, in sicer Gabi Novak in Djordje Marjanovič. — Koncert bo v nedeljo, 1. aprila, ob 20. uri v dvorani Prešernovega gledališča.

Izkušnje naših kolektivov

Ob polnem skladišču in prazni blagajni

KAKO SO V TOVARNI OVEN V KRANJU ŽE PRED LETI PREMOSTILI TEŽAVE, S KAKRŠNIMI SE DANES SPOPADAJO MNOGI KOLEKTIVI — KONKURENCA NA TRGU — PREDPISI IN TEŽAVE — NEPRODANO BLAGO V SKLADISCU — BANKA JE NEIZPROSNA — KJE VZETI DENAR ZA OSEBNE DOHODKE? — TAKE IN PODOBNE PROBLEME OBCUTIJO IN PREBOLEVAJO MNOGI KOLEKTIVI

Med prvimi našimi podjetji, ki so to krizo občutili in tudi uspešno premostili že pred leti, je bila tovarna Oven v Kranju. Izdelovali so milo. Toda v tej dejavnosti je nastala že pred leti močna konkurenca, kakršne se danes ni čutili drugod.

In v takem boju, kot je pač logično, so imele prednost močnejše tovarne: Zlatogor, Saponia in druge. 30-članski kolektiv "Oven" v Kranju z zastarelimi in iztrošenimi stroji sploh ni imel več perspektive. Začele so se težave. Delavci so zaman delali in pazili, se trudili, varčevali s surovini in izboljševali kvaliteto. Milo ni šlo več. Skladišče je bilo vsak dan bolj natrpano, računovodja zasrbljen in nervozen, delavci otožni in na občini so jim že očitali, da imajo 30 milijonov dolga — milijon dinarjev na vsakega delavca! Leti pa so dobivali minimalne — 80-odstotne plače. To so bili težki časi.

Nekateri delavci so že po prvem razočaranju zgubili upanje in odšli. Drugi so vztrajali in se oklenili vodstva. Direktor jih je bodril, češ da bodo pač našli kaj drugega in opustili milo. Iskal je pomoč. Tekli so dnevi, tedni, meseci... V ožjem krogu so začeli razpravljati o prvih predlogih in ponudbah. Nekateri stvari so se tudi lotili.

Delali so razne poskuse v podjetju. Večinih so tako stvar delali samo ob prostih urah, popoldne ali celo ponoči. Če ne bi uspeli, se vsaj ne bi osmešili pred kolektivom. — Vsak neuspeh bi delavce ponovno samo razočaral.

Nazadnje so se najbolj ogotili za kemični izdelek — pomolno livarsko sredstvo, ki ga potrebujejo v naših livarnah in železarnah. To smo uvažali in konkurence na domačem trgu ni bilo. Toda postopek ni bil enostaven. Poskusi so bili težavni in celo tvegani, zakaj za delo z določenimi kemikalijami so strogi predpisi. Nekaj dne je prišla v podjetje posebna komisija. Prepovedala je vsako nadaljnje delo, dokler...

In v podjetju? Niso odnehali. Samo bolj na skrivaj in bolj previdno so nadaljevali raziskave. Končno so se odločili — "Slo bo, Lotimo se tega!"

Tako so se začela preorientacija celotne dejavnosti: postopoma in skrajno neopazeno.

Od takrat so minila že dva leti. Tovarna je na znorni dobiči povsem drugače. Večina starih strojev je bila odprta za stare železe, novi stroji in naprave so dale delavcem boljše perspektive. — Delavci pa so se postopoma priučili, prilagodili novemu delu in staro ime "Oven" so zamenjali z "EXOTERM".

Danes se neradi spominjajo tistih težkih dni. Zagotovili so si prihodnost. Lani so imeli prejemke okrog 30.000 dinarjev mesečno v povprečju. V prihodnjih dveh letih bodo le povečali proizvodnjo in s približno 100 delavci dosegli okroglo milijardo vrednosti letno. Res, imajo še težave in tudi slabosti. Vsekakor pa so zelo dobro prestali vse preizkušnje in se ob njih kar največ naučili. — K. M.

KRANJSKI GLAS

ob teh razpravah posamezni problemi prodirli med občane, da se za uresničenje določenih stališč zavzemajo kolektivi in prebival-

Ob 20-letnici dogodka v Dragi

„Moj edini sin je med njimi“

V soboto, 31. marca, bo že 20 let, odkar so v Dragi postrelili 29 talcev. Vsak neuspeh v bojih s partizani, vsak strah in negotovost, kakšen bo izhod iz začutega grozodejstva, so Nemci skušali prikriti z nasiljem nad nemočnim prebivalstvom.

Tako so tudi 31. marca 1942 izbrali iz begunjskih zaporov 29 mladih fantov in mož, najboljše mladince-skojceve, najzvestejše aktiviste OF in borbe za svobodo. Po zidovih in obcestnih pločevih so z nova nalepili krvavordeče lepake z opozorilom in obvestitvijo o smrtnih kaznih.

Pred begunjsko kaznilnico so spravili na tovošnjak izbrane žrtve. Mnogi so bili z zlomljenimi udi in z razbitimi čeljustmi, kar vse so bile posledice protanega "zasliševanja".

Ko K. Brezar iz Kranja opisuje ta dogodek, med drugim pravi:

"Bili so mladi in polni upanja, da bo njihova žrtve rodila dober sad. Zato današnja mladina, pomislite! Tudi oni so bili mladi. Posnemaj njihovo odločnost in delo, da njihova žrtva ne bodo zaman. Ko gatah bi bo zanesla pot v Drago, naj postoji pred osrednjim grobiščem 29 Gorencjev, med njimi je devet žrtev iz Kranja in tudi moj edini sin je med njimi."

Predvsem elektrifikacija

Pred kratkim je bil na območju krajevne skupnosti Koka nad Preddvorom zbor volivcev. Obravnavali so letošnji družbeni plan in proračun občine Kranj. Zbora se je udeležil tudi podpredsednik ObLO Kranj Alojz Založnik.

Večidel razprave so volilci posvetili vprašanju dograditve trofazne napeljave. Za dograditev je zmanjkalo približno 1 milijon dinarjev. Za ta namen pa je občinski ljudski odbor določil iz gospodarskih investicij le 100.000 dinarjev. Prebivalci so v elektrifikaciji vložili precej svojih sredstev — 1.300.000 dinarjev, razen tega pa še mnogo prostovoljnih delovnih ur. Ker zajema elektrifikacija tudi krajevno skupnost Preddvor, so sklenili, da se skliče sestanek predstavnikov obeh skupnosti. Ti naj najdejo potem najbolj ugodno rešitev, da bodo dela čimprej končana, saj je to za obe območji velikega pomena.

Volivci so razpravljali tudi o Koki, ki ob pogostih poplavih ogroža bregove, posebno pa hiše v Zg. Koki. Načrti za ureditev Koke so izdelani. Regulacija bo zajela področje od Jezerskega preko Koke do Preddvor. Prišlo pa je do vprašanja, kje naj se najprej lotijo regulacije. Zato so volivci sklenili, naj bi posebno strokovna komisija ugotovila, katero področje je najbolj potrebno. Skrajni čas je že, da se hudo-urnik ukroti. — Govorili so tudi o modernizaciji ceste Preddvor-Jezersko. — R. Č.

Izobraževanje neposrednih proizvajalcev

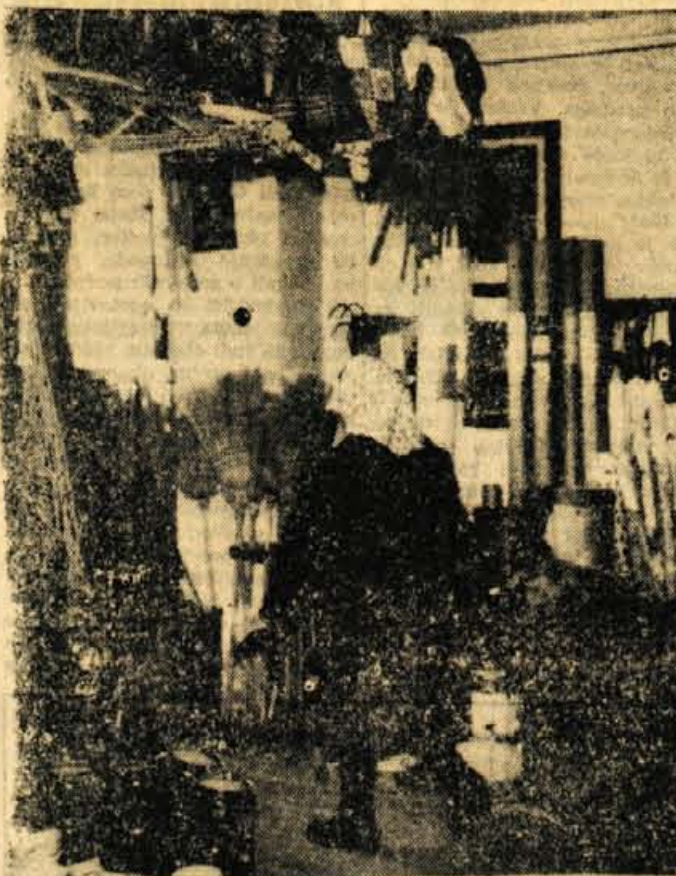
Naši proizvajalci so te dni spet pred pomembno nalogo. Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je namreč že januarja sprejel sklep o volitvah novih delavskih svetov. Novi samoupravni organi morajo biti izvoljeni do konca aprila. Zato je razumljivo, da sedaj v gospodarskih organizacijah potekajo priprave za izvolitev novih delavskih svetov z dokajšnjim tempom. Skrbne priprave opravivajo dejstvo, da je treba v delavske svete izvoliti res tiste proizvajalce, ki bodo lahko največ doprinesli k napredku oziroma razvoju slehernega podjetja. V priprave za volitve novih delavskih svetov so se aktivno vključile predvsem sindikalne podružnice oziroma sindikalni organi. Tako je o tem vprašanju predstirajstimi dnevi razpravljali plenum OSS Kranj, pretelki torej pa tudi plenum Občinskega sindikalnega sveta Skofja Loka.

Skofjeloski sindikalni plenum je med drugim ugotovil tudi to, da je nujno potrebno družbeno-ekonomsko izobraževati vse člane delavskega sveta oziroma celotni kolektiv, ker je to eden izmed pogojev za čimboljše nadaljnje gospodarjenje. Časi, ko smo menili, da je to izobraževanje v prvi vrsti potrebno le za vodilni kader, so že za nami. Današnji čas in nadaljnje razvijanje neposrednega samoupravnega sistema namreč zahtevata od slehernega proizvajalca vsaj minimalno poznavanje družbene in ekonomske problematike v ožjem kakor tudi širšem smislu. Zato so tudi na torkovem plenumu ObSS Skofja Loka razpravljali in sprejeli sklep o tem, naj bi začeli s sistematičnim izobraževanjem članov delovnih kolektivov. Sindikalne podružnice v gospodarskih organizacijah naj bi o tem razmišljale in skušale najti najustreznejšo obliko.

Razprava na zadnjem plenumu ObSS Skofja Loka — kakor tudi uvodno poročilo — je nakazala nekatere probleme oziroma pomanjkljivosti v poslovanju gospodarskih organizacij. Plenum je med drugim tudi ugotovil, da je v Skofjeloski občini le malo podjetij, ki imajo izkristalizirano perspektivno razvojno smer. Ponekod

vodstveni kadri še vedno prikričujejo posamezne probleme pred organi delavskega samoupravljanja. S tem zmanjšujejo njihov pomen oziroma prikazujejo rešitev enostavnejšo, kakor pa je dejansko. Razprava je nakazala tudi del problematike, ki se je pojavila pri izdelavi in sprejemanju pravilnikov o delitvi čistega in osebnega

dohodka. Plenum je bil soglasen tudi v tem, da je treba težiti po čimvečji udeležbi žena v organih delavskega samoupravljanja. V razpravi so nanizali tudi nekaj problematike glede kršitev zakona o delovnih razmerjih. Plenum je razpravljal tudi o splošnih določilih v zvezi z volitvami novih delavskih svetov. — P.

SELCA — Kljub temu, da imajo v tem kraju zgrajen moderen trgovski lokal — zgradila ga je še prejšnja kmetijska zadruga Selca — pa se poslovavnica trgovskega podjetja »Sora« še vedno stiska v neprimernih prostorih. O tem, da bi kmetijska zadruga odstopila omenjenemu trgovskemu podjetju novi trgovski lokal, v katerem je sedaj skladišče, so razpravljali že na dveh zborih volivcev. Trgovsko podjetje Sora ima za opremo novega trgovskega lokala pripravljenih tudi že nekaj finančnih sredstev. Zadnje čase nekoliko kaže, da se bo ta stvar uredila. Če se bo trgovsko podjetje končno le preselilo v novi lokal, bi sedanje trgovske prostore spremenili v skladišče.

Danes sprejem resolucije in proračuna

Skofja Loka, 31. marca — Za danes dopoldne je napovedana skupna seja in ločeni seji obeh zborov začasnega Občinskega ljudskega odbora Skofja Loka. Tokratni dnevni red je zelo obširen, najpomembnejša točka pa je nedvomno sklepanje o sprejetju RESOLUCIJE o gospodarskem in družbenem razvoju občine Skofja Loka v letu 1962. Na skupni seji bodo odbor-nike seznanili s potekom razprave in obravnave predloga resolucije in občinskega proračuna. O resoluciji in proračunu so namreč razpravljale družbeno-politične organizacije, podjetja, zavodi, ustanove in zbori volivcev. Na osnovi te široke razprave je svet za družbeni plan in finance v sodelovanju z ostalimi sveti sestavil predlog sprememb predloga RESOLUCIJE o gospodarskem in družbenem razvoju ter predlog sprememb občinskega proračuna.

O resoluciji in proračunu bodo na današnji seji sklepal odbor-niki na ločenih sejah. Na dnevnem redu skupne seje je razen poročila o javni obravnavi predloga resolucije in proračuna tudi poročilo o delu upravnih organov in razprava na nekatere predloge o organizacijskih zadevah. Kot zadnja točka skupne seje pa so predvidena nekatera imenovanja.

Na ločenih sejah pa bodo, kakor smo že omenili, sklepal o resoluciji in proračunu. Izmed 16 točk dnevnega reda ločenih sej naj naštejemo le najpomembnejše: obravnava in sklepanje o predlogu odloka o udeležbi sklada za žolstvo na tekočih dohodkih proračuna ObLO v letu 1962, obravnavanje

finančnega načrta sklada za žolstvo in potrditev njegovega vsakletnega računa za leto 1961, sklepanje o predlogu odloka o občinskem prometnem davku in davku na maloprodajni promet in razprava o odloku o notranji organizaciji upravnih organov ObLO Skofja Loka.

LOŠK DELAVEC

ŠE 30 MILIJONOV ZA DOKONČNO REKONSTRUKCIJO

O rekonstrukciji v Mednarodnem lesnoindustrijskem podjetju na Češnjici smo že poročali v en izmed prejšnjih številčk našega lista. Vendar pa bi omenjeni podjetje potrebovalo za realizacijo predvidenega investicijskega programa za rekonstrukcijo, ki je v pred zaključkom, še nekaj milijonov dinarjev. Ta sredstva bi porabili za plačilo specialnih strojev za proizvodnjo drobnih pohištva, omaric za televizorske poloknice za izvoz. Podjetje je rekonstrukcijo po prvotnem investicijskem programu angažiralo v vsa svoja lastna sredstva v materialni meri, zato bi bilo potrebno podjetju zagotoviti vsaj drug milijonov dinarjev in mu to omogočiti, da bo lahko čimprej prišlo s predvideno protovestiljski sklad.

Za Dan mladosti množično tekmovanje

Družbeno-politične organizacije, zlasti pa še Ljudska mladina, se že skrbno pripravljajo na letošnje praznovanje Dneva mladosti, ki bo letos spričel sedemdesetletnice rojstva maršala Tita bolj slovesno. O omenjenem praznovanju je razpravljal tudi plenum Občinskega komiteja LMS Skofja Loka, ki je bil v četrtek popoldne. Na razširjenem plenumu so udeleženci sklenili, da letos ne bodo organizirali za Dan mladosti posebne parade, ker bo 17. junija v Skofji Loki okrajni zlet Ljudske tekmike in ker se v okviru te prireditve predvideva večja parada. Predvideno je, da bi v tem sprejedu množično sodelovala tudi mladina. Pač pa so na četrtekovem plenumu ObK LMS sklenili, da bodo v počastitev Dneva mladosti organizirali množično športno tekmovanje. — Pokroviteljstvo nad tem tekmovanjem bo prevzel Občinski komitej Ljudske mladine Skofja Loka. Tekmovanje naj bi organizirali mladinski aktivisti samoiniciativno, to je, da si bodo med sosed-

nji aktivisti sami izbrali nasprotnike. — Komur pa bodo možnosti dopuščale, pa se bo lahko pomeril z mladinskimi aktivom iz bolj oddaljenega kraja. Razen priprav v zvezi s praznovanjem Dneva mladosti, so bile na dnevnem redu četrtekevega razširjenega plenuma tudi nekatere kadrovske spremembe. Sprejeli so sklep, da plenum okrepijo z dodatnimi novimi člani. Tako so kooptirali v ta organ nekatere mladince, ki so pripravljali marljivo delati v mladinski organizaciji. Prav tako so člani plenuma soglašali v tem, naj bi v prihodnje sklicevali plenum vsaj enkrat mesečno. — Strinjali so se tudi s predlogom, naj bi v vsakem plenumu obravnavali le določeno temo. Tako bi lahko posamezna področja temeljito in sistematično proučili in na podlagi uspešne razprave sprejeli tudi morebitne sklepe. Mladinska organizacija naj bi v prihodnje težila tudi za tem, da bi svoje članstvo pritegnila k več mladim ljudem.

GOSPODINJSKI TECAJ

Delavska univerza Železniki je organizirala v Selcih gospodinjski tečaj, ki ga obiskuje več deklet in žena. Pouk imajo enkrat tedensko. Udeležence se bodo seznanile z osnovami gospodinjstva.

GLAS
v vsako hišo

Doslej največje žrebanje za naše naročnike

Dva mopedi, televizijski sprejemnik, dva radijska sprejemnika in drugi bogati dobitki

Dobitki so lahko vaši, če boste pravočasno poravnali vsaj polletno naročnino

Seveda pa bodo tudi tokrat imeli več možnosti tisti, ki bodo plačali naročnino za vse leto in tisti, ki so že dlje naročniki

Naročnino poravnajte najkasneje do 5. maja 1962

KNJIŽNICARSTVO NA GORENJSKEM

Novi zakon o knjižnicah, ki so ga izdelali republiški organi ob koncu preteklega leta, je uzakoni mnoge smerice za razvoj in delo knjižnic. Ena izmed najpomembnejših nakazanih nalog je, da naj se po vseh komunah okrepijo osrednje knjižnice, ki naj nudijo vsestransko pomoč ostalim manjšim knjižnicam na svojem območju.

Zaradi izrednega pomena dobre organizacije knjižnic, ki omogoča, da prihajajo knjige do širokega kroga bralcev in zaradi problemov teh knjižnic, ki so sedaj, ob uvajanju zakona o knjižnicah v prakso, še posebno aktualni, je Okrajni svet Svobod Kranj pred kratkim pripravil plenum. Le-ta je bil namenjen pregledu stanja knjižničarstva pri nas, iz razprave pa naj bi bili povzeti zaključki za delo v prihodnje. Na omenjenem plenumu je bil sprejet tudi plan dela Okrajnega sveta Svobod za letošnje leto.

Svobode in prosvetna društva na podeželju s svojimi knjižnicami ne morejo več dohajati sodobnih zahtev pri ureditvi in izbiri knjig, zato je povezava s knjižnico v občinskem centru nujna. Ta lahko nudi tudi knjižnicam idejno in tehnično pomoč, s posejanjem knjig pa omogoči, da tudi bralci v manjših krajih prihajajo do knjižnih novosti, zaradi pomanjkanja denarja je večina novih knjig za manjše knjižnice nedostopna, razen tega pa je povečevanje razumljivo, da nakupovanje dragih knjig le za nekaj deset bralcev ni opravičljivo.

Kljub temu, da je bila vloga matičnih knjižnic šele pred kratkim uzakonjena, smo imeli na Gorenjskem že prej nekaj občinskih knjižnic, ki so opravljale to vlogo. Tu je potrebno najprej omeniti Osrednjo knjižnico v Kranju, ki je za ureditev vsakega knjižničarstva storila največ. V njenem sestavu so ljudska, študijska, pionirska in potujoča knjižnica ter podružnični knjižnici v Stražišče in Primskovo. Zadnja je urejena tako, da služi kot nazorno učilo vsem vaškim knjižničarjem. Osrednja knjižnica ima tudi svojo inštruktorsko skupino, ki se še uspešno uveljavlja posebno pri urejanju strokovnega knjižničarstva.

Kot posebno prizadevanj Osrednje knjižnice Kranj gre omeniti navezovanje vaških knjižnic na klube, kjer vidi rešitev vsebinskega in materialnega obstoja knjižnic. Obenem je v takem okviru mogoče misliti tudi na kulturno vzgojo ob svetovanju pri izposojanju, ob raznih literarnih večerih, razgovorih itd.

V radovljiški občini je 18 knjižnic. Radovljiška knjižnica že skoraj dve leti uspešno opravlja naloge matične knjižnice, vendar le na območju bivše občine. Vsa območja bivših občin imajo za knjižnice na svojem območju upravne odbore, ki so s svojimi člani povezani z upravnim odborom občinske knjižnice, ki naj bi prevzela

reševanje problemov knjižničarstva v vsej občini. Za to pa nima najboljših pogojev. Na splošno je mogoče ugotoviti, da imajo knjižnice zelo slabe prostore. Posebno na Bledu bi bilo vsaj zaradi tujkega prometa, če ne zaradi samih domačinov, potrebno misliti na graditev večjih prostorov za knjižnico.

Prav v nevzdržnih prostorih je vse do slej delovala knjižnica v Trzinu, ki je bila tudi že preimenošana v občinsko knjižnico. Sedaj ji obljubljajo nove prostore, s katerimi upajmo, da bo prenehala precej mačehovsko ravnanje s knjižnico. S preselitvijo v nove prostore bodo nastali novi problemi, kar ne bo primerne opreme. Ob skupnem prizadevanju organizacij in podjetij bo verjetno mogoče premostiti tudi to oviro.

Neprimeren prostor so tudi najslabša stran knjižnic v jeseniški občini, kjer ima skupaj z vaškimi knjižnicami tudi matična premanjše in neuhijonske prostore. V krajevnih knjižnicah delajo knjižničarji - volonterji, s katerimi je ma-

Majhnj in veliki Foto: Fr. Pordan

tična knjižnica sistematično delala. V skromnih začetkih je tudi potujoče knjižničarstvo.

V Skofji Loki je matična knjižnica, ki zajema ljudsko knjižnico, podružnico Trata, pionirsko knjižnico, predvideva pa tudi podružnici na Poljanah in v Zeleznikih. Vaške knjižnice bolj ali manj živolarijo. Posebnost skofjeljske knjižnice je, da ima edina na Gorenjskem urejen poseben oddelček z manjšo čitalnico za politično literaturo, kar je plenum priporočal tudi ostalim knjižnicam.

Splošna ugotovitev plenuma je bila, da za knjižnice ni dovolj denarja. Ne dobijo ga niti toliko, da bi lahko dohajale vedno višje cene in je tako dokup knjig vsako leto manjši. Plenum je priporočil Občinskim svetom Svobod, da skušajo pri ljudskih odborih zagotoviti več denarja v ta namen. Potrebno bi bilo urediti tudi stimulatívno nagradjevanje knjižničarjev. Ena izmed zanimivih splošnih ugotovitev je, da v knjižnicah samoupravljanje niso prilagodili zakonu o knjižnicah, ki priporoča izvolitev svetov knjižnic, ampak imajo povod le upravne odbore.

Plenum je sprejel akcijski program dela, ki sloni na načelih, ki so bila sprejeta na redni letni skupščini Okrajnega sveta Svobod in na kongresu Zveze Svobod Slovenije. - M. S.

Miha Maleš: GOLNIK - lesorez

Seminar za režiserje radovljiške in jeseniške občine

Na pobudo dramske komisije Sveta Svobod in prosvetnih društev okraja Kranj se je minul ponedeljek na Jesenicah pričel seminar za režiserje radovljiške in jeseniške občine. Seminar vodi režiser Cufarjevega gledališča z Jesenic Bojan Čebulj, in sicer ob praktičnem prikazu režije pravljicne igre »Punkca sanja«, ki jo je napisal Saša Skučec. Udeleženci seminarja bodo po uvodnih teoretičnih predavanjih o pripravi in na-

logah režiserja na osmih večerih sledili tudi praktičnemu delu režiserja, in to od razčlenbe vaje, preko obdelave teksta, aranžerke, izdelovalnih vaj pa do tehnične vaje in generalke. Taka oblika seminarja je popolnoma nova in prvi poskus mladim režiserjem približati ne samo teoretične probleme režije temveč tudi predvsem s praktičnim delom prikazati vlogo režiserja pri ustvarjanju gledališke predstave. Kako pa bo seminar uspel, bodo pokazale izkušnje oziroma bodo po končanem seminarju lahko povedali udeleženci seminarja sami.

Razveseljivo je, da se je za seminar prijavilo dvajset, predvsem mladih ljudi in da vsi prijavljeni - vsaj doslej - seminar tudi redno obiskujejo. Zanimanje za seminar je preseglo vsa pričakovanja in dokazuje, da je med mladimi ljudmi veliko zanimanje za delovanje v gledališču. Morda je to zanimanje tudi dokaz, da smo doslej vse premalo storili za vzgojo vodilnega kadra naših dramatičnih druščin, saj razen režiserskih tečajev v Kopru, ki jih vsako leto organizira Zveza Svobod - vsaj na Gorenjskem - režiserjem nismo posvečali prav nobene skrbi. Zato ni čudno, če je pomanjkanje režiserjev prav danes zelo občutno.

Seminar za režiserje na Jesenicah bo prav gotovo dal spodbudo in tudi smernice za resnejšo vzgojo mladega režiserskega kadra, ki ga naša društva zdaj tako pogrešajo ne samo pri uprizarjanju gledaliških predstav, temveč tudi pri prirejanju vseh drugih društvenih prireditvev od akademij, klubskih večerov pa do zabavnih programov. Z vzgojo režiserskega kadra bomo lahko dvignili zlasti kvaliteto

to naših amaterskih prireditvev, ki postajajo vse bolj pomembno estetsko-vzgojno sredstvo. - B. C.

Dvaintrideset grafik

Kaže, da je vodstvo Mestnega muzeja v Kranju pri pripravljanju umetnostnih razstav zelo prožno, predvsem pa domiselno. Idej za nove razstave - kot kaže - tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo. Tokrat lahko spregovorimo o dveh razstavah, ki sta po tehniki razstavljenih del istorodni. Razstavljen je grafika.

Prvi del tvori zbirka dvanaestih lesorezov pod naslovom »Golnik akademskega slikarja Miha Maleša. Originalna dela ponazarjajo tamkajšnje bolnišnice, okolice in vtise, ki jih je zabeležil avtor.

Drugi del razstave pod naslovom »Sodobni jugoslovanski grafiki« pa zajema dvajset grafik - linoreze, perorisbe, litografije itd. Svoja dela razstavljuje najvidnejši jugoslovanski predstavniki grafične umetnosti Prica, Herman, Hegedušič, Radovani in Lavrenčič. - Grafike so po vsebinski zasnovi zelo zanimive. Ponazarjajo tihotilja, prizore iz življenja artistov, kompozicijo itd.

Kulturne vesti

Pod vodstvom režiserja Guda Malateste je začela ekipa »Merkur filma« iz Rima v sodelovanju z »Dubravo« snemati v Zagrebu film pod naslovom »Banditi rdeče svetilke«. Film so navdihnili dogodivljaji v zvezi s sojenjem Chessmanu, ki je bil po prepričanju ustvarjalcev tega dela po nedolžnem usmrčen. V tej nenavadni filmski polemiki igrajo glavne vloge Frank Leroy, Margaret Lee, Walter Brandy in Zagrebčan Vlado Bačić.

Kot vsa gledališča po svetu so tudi jugoslovanska v torek, 27. marca, proslavljala MEDNARODNI DAN GLEDALIŠČA. Povsod so bile v ta namen brezplačne predstave. V obeh osrednjih slovenskih gledališčih so uprizorili dve domači deli - v Drami Zupaničeve »Hiša na robu mesta«, v Operi pa Kozinov »Ekvinokvij«. Pred predstavo v Drami je govoril o pomenu MEDNARODNEGA DNEVA GLEDALIŠČA izravec Stane Sever, v Operi pa režiser Ciril Debevec.

Razstava kopij jugoslovanskih srednjeveških fresk, ki so jo v začetku letos priredili najprej v Monterreyu v Mehiki, potem pa v glavnem mestu te latinskoameriške dežele, je vzbudila veliko zanimanje in naletela na široko publiciteto v dnevnikih in revijah.

V sredo, 27. marca, so v ljubljanski Maki galeriji odprli razstavo tržaškega umetnika Lojzeta Spacala. Ugledni umetnik je razstavil 16 del na lesenih ploščah in se tretič predstavil ljubljanskemu občinstvu. Razstava bo odprta kakor tri tedne.

Film »Dva« režiserja Aleksandra Petrovića (Proizr. »Avala film«) so prijavili za letošnji mednarodni filmski festival v Cannesu, ki bo od 7. do 21. maja. Zvezna komisija je izbrala za ta festival tudi risanko »Ljubezen in film« v režiji Ive Vrbančiča, ki so ga predvajali na letošnjem festivalu dokumentarnih in kratkometražnih filmov.

V kratkem bo izšla pri Državni založbi Slovenije knjiga Blaža Mandića »S Titom v maju«. Slovenska izdaja je posvečena letošnjemu Dnevnu mladosti in praznovanju sedemdesetletnice tovariša Tita. Avtor knjige - sam udeleženec številnih sproščilnic in zaupljivih srečanj med otoci in Titom - je uporabil gradivo, ki ga je zbral ob sprejemih in obiskih otrok pri tovarišu Titu za rojstni dan. Iz zapiskov in neposrednih vtisov je nastala knjiga iskrenega pričevanja in doživljajske neposrednosti. Objavljene so tudi misli tovariša Tita, ki jih je namenil otrokom ob različnih srečanjih.

V knjigi bo objavljenih nad 30 umetniških fotografij, ki je vsaka zase dokument in dopolnilo avtorjevemu pričevanju.

Hammond Innes: 30

Sinji led

»Vi ubogo dekletce,« se je smejala gospa Kielland. »Albert je vedno tako grozno pošten. In razen tega ne pozna nič drugega kot kite. Če bi dovolj doigo ostali tukaj, bi opazili, da v tej hiši ne govori nihče o ničemer drugem, kot samo o kitih.«

Obrnila se je k svojememu možu: »Albert, kako dolg je bil kit, ki ga je pravkar pripeljal Nordahl?«

»Trinsemdeset čevljev, Martha,« je odgovoril in se pri tem veselil kot otrok.

Ves pogovor se je vrtil večidel okrog kita. Sunde je ves čas tiščal oči v svoj krožnik, in je spregovoril le, če je prošil za kako jed. Če bi bil Dick pustil v miru, bi bil verjetno od tega, kar sem hotel slišati, še kaj izvelkel iz njega in na Lovaasa ne bi bila več prišla vrsta. Toda zdaj ga je vprašal Dick, kako da govori tako dobro angleški in še z izrazitim cockneyskim naglasom.

Mali potapljač je dvignil glavo. »Moja mati je bila iz Cockneya,« je odgovoril in si porinil grizljaj v usta. »Nikoli ni dobro znala norveščine, ker je vedno govorila le angleški, odkar sem odprl usta.«

»Kdo sta bila moža, ki sta davi delala z vami?« je vprašal Dick.

»Moj družabnik in neki ribič.«

V splošnem razgovoru je prav tedaj nastala nekakšna tišina in Lovaas je vprašal, ko je pogledal preko mize: »Kaj pa lovita?«

Norveški Cockneyzan se je zarežal. »Letalske motorje, kapitan Lovaas,« je odgovoril. »Jaz sem potapljač. Včeraj sem začel.«

»Dvigajo motorje starega letala Junkers 88, ki so ga tedaj sestrelili pri Skary Islandu,« je pojasnil Kielland.

»Pri Skary Islandu?« Nenadno zanimanje, ki sem ga začutil v Lovaasovem glasu, me je prizadelo kot udarec. Videl sem, kaj prihaja, in nisem mogel tega prepročiti. Pripovedoval sem o po-

dobnih dvigovanjih v angleških pristaniščih. Toda razen Kiellandovih me ni nihče poslušal. Lovaas je nehal jesti in je ves čas opazoval malega potapljača. »Ali ste bili davi na morju, gospod Sunde?« je vprašal.

Govoril sem, kolikor sem mogel, toda vsi naokrog mene so molčali. Sunde je Lovaasa še enkrat naglo prestrašeno pogledal, potem pa zopet osredotočil svojo pozornost na krožnik pred seboj. Nervozno se je poigraval z nožem in vilicami, toda jesti vendarle ni mogel. »Da, da,« je dejal, »spotapljal sem se, da bi pogledal, kje ležijo motorji. Ko sem videl, da so okav, sem poslal svojega družabnika v Bovaagen po acetilenski gorilec.«

Kot jastreb se je vrgel Lovaas nanj. »V Bovaagen?«

»Točno,« je odgovoril Sunde. Toda način, kako je to dejal, ni bil dovolj prepričevalen; še kar naprej je motovillil s svojim nožem, medtem ko si je polagal na kos mesa še tanke rezine sira.

»S kom pa delate?« je nadaljeval Lovaas.

»S Peerom Skorjohannom,« je odgovoril Sunde. »Z njim sva družabnika. Najina sta čolna in oprema.«

»Kaj pa ribič?«

»Ah, ta je tukaj iz okolice,« se je vpletel Kielland. »To je stari Einar Sandven iz Nord hangerja.«

»Iz Nordhangerja, pravite?« Lovaas si je očitno ta podatek krepko zabil v spomin. Potem je dejal: »Obklep pa ste davi nehali delati?«

Sunde je najprej pogledal k meni in potem še k Lovaasu. Prijel je svoj kozarec in naredil požirek pita. Naslonil se je čez mizo in dejal: »Ali mi lahko poveste še kaj več o teh motorjih? Letalo so vendar sestrelili že pred nekaj leti. Motorji bodo verjetno tako zarjavili, da jih ne bo mogoče več uporabiti, ali ne?«

Sunde je to novo smerno pogovora z očitnim olajšanjem zagrabil: »Sam bog naj mi pomaga, da to ni res,« je odgovoril. »So popolnoma v redu. Pri zraku in vodi, da takrat kovine rjavijo. Pri ladjah vidite, da rjavijo, ker jih vidite tam, kjer namreč pride do njih zrak. Toda potopite ladjo popolnoma pod vodo in pojdlite potem tja in si jo oglejte - pa boste videli, da je vse v redu.«

Le za kratek čas je zastal in to je takoj porabil Lovaas, da je dejal:

»Kako dolgo ste bili danes zjutraj zunaj pri Skary Islandu, gospod Sunde?«

»Oh saj ne vem,« je takoj odgovoril Sunde. »Uro, morda dve. Zakaj?«

Pogledal je k Lovaasu, vendar nekako ni mogel vzdržati njegovega pogleda. Zopet je povesil oči na svoj krožnik.

»Ob katerem času pa ste začeli delati?« je vtrajal Lovaas.

»Oh, saj ne vem. Okoli osmih.«

»Torej ste bili davi okrog desete ure še zunaj?«

»Ne bi vam mogel povedati, doklej smo bili zunaj. Vprašajte mojega družabnika, on ima uro.«

»Kako se bo vaš družabnik vrnil semkaj?«

»Kako naj jaz to vem? Odvisno je od tega, koliko časa bo potreboval da dobi acetilenski gorilec. Mogoče bo moral ponj celo v Bergen.«

Lovaas se je nagnil proti Sundeju in v njegovi krepki debeli postavi je bilo videti skoro grožnja. »Ali ste bili pri Skary Islandu, ko smo mi iskali Schreuderja?« je vprašal.

»Je tako ime človeku, ki je padel s palube Hvaj Tija?« je vprašal Sunde, ki je le s težavo skrtil svojo nervoznost.

»Da,« je ostro odgovoril Lovaas.

»Hm, nismo bili tam. Ničesar nismo slišali.«

Gospa Pielland je položila roko na Lovaasov lakot. »Kapitan Lovaas, prepričana sem, da bi vam gospod Sunde takoj povedal, če bi bil res tam.«

Lovaas ni dejal ničesar, vendar je še dalje upiral pogled v Sundaja. Molč okoli mize je postal mučen. Tedaj je dejala gospa Kiellandova: »To je tako grozno, saj je danes prvič, da smo tukaj na Bovaagen Hvalu izgubili človeka. In k temu je še tako blizu postaje - zdi se mi skoro nerazumljivo.«

Tedaj sem vprašal Kiellanda: »Je to zares prvič, da ste izgubili človeka?«

Prikimal je. »Razume se, da je prišlo kdaj pa kdaj do kakšne nezgode. Ljudje se poškodejujejo z noži za kite. Potem se je tudi primerilo, da si je kdo poškodeval nogo pri škripcu, in to prav hudo. Toda to je bilo v tovarni tudi vse. Nikoli pa nismo imeli nezgod pri ladjah - ta je prva.«

Pogledal sem k Lovaasu čez mizo. »Toda vaš prvi nesrečni primer to ni, kapitan Lovaas, ali ne?« sem dejal.

»Kaj menite s tem?« V njegovih očeh je planil bes.

»Zdi se mi, kot bi nekoč slišal, da ste nekje ubili nekega človeka?«

»Kdo vam je pripovedoval kaj takega?«

»Neki gospod Dahler.«

»Dahler.« Njegove oči so se zožile. »Kaj je pripovedoval o meni?«

